Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/4418

8.7.2024

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 15. mája 2024

k odporúčaniu na rozhodnutie Rady o zmene menovej dohody s Andorrským kniežatstvom a menovej dohody so Sanmarínskou republikou (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 16. apríla 2024 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k odporúčaniu Komisie na rozhodnutie Rady o zmene menovej dohody s Andorrským kniežatstvom a menovej dohody so Sanmarínskou republikou ([1]) (ďalej len „navrhované rozhodnutie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 219 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý stanovuje, že ak má Únia rokovať o dohodách týkajúcich sa menových otázok alebo otázok devízového režimu s jedným alebo viacerými tretími štátmi alebo medzinárodnými organizáciami, rozhodne Rada na odporúčanie Komisie a po porade s ECB o podmienkach rokovania a uzatvorení týchto dohôd. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

1.1. V roku 2011 bola uzatvorená menová dohoda medzi Úniou a Andorrským kniežatstvom ([2]) a v roku 2012 menová dohoda medzi Úniou a Sanmarínskou republikou ([3]) (ďalej len „menové dohody“). V decembri 2023 ukončila Komisia rokovania o dohode o pridružení s Andorrou a so San Marínom ([4]) (ďalej len „dohoda o pridružení“).

1.2. ECB víta cieľ navrhovaného rozhodnutia, ktorým je zabrániť duplicite podobného úsilia v rámci menových dohôd a dohody o pridružení tak zo strany Únie, ako aj zo strany Andorry a San Marína. Právne akty Únie, ktoré majú Andorra a San Maríno vykonávať podľa menových dohôd a dohody o pridružení, sa čiastočne prekrývajú. Ak by sa toto prekrývanie neriešilo, došlo by k duplicite úsilia, keďže vykonávanie prekrývajúcich sa právnych aktov Únie by sa monitorovalo súbežne v rámci menových dohôd a v rámci dohody o pridružení.

1.3. ECB zároveň poznamenáva, že zavedenie zmien menových dohôd, s ktorými sa počíta v navrhovanom rozhodnutí, bude mať významný vplyv na rámec menových dohôd. Menovými dohodami sa zriaďuje spoločný výbor ([5]), ktorý zohráva kľúčovú úlohu pri posudzovaní vykonávania právnych aktov Únie uvedených v prílohách k menovým dohodám. V prípade menovej dohody medzi Úniou a Andorrou je spoločný výbor zložený zo zástupcov Andorry, Komisie, Španielska, Francúzska a ECB. Spoločný výbor zriadený menovou dohodou medzi Úniou a San Marínom je zložený zo zástupcov San Marína, Komisie, Talianska a ECB. ECB vychádza z toho, že zloženie podvýboru, ktorý bude posudzovať vykonávanie právnych aktov Únie uvedených v príslušnej prílohe k dohode o pridružení, ale

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 5. Táto menová dohoda nahradila predchádzajúcu menovú dohodu medzi Talianskou republikou konajúcou v mene Európskeho spoločenstva a Sanmarínskou republikou (Ú. v. v. ES C 209, 27.7.2001, s. 1).
([4]) Pozri tlačovú správu Komisie z 12. decembra 2023 s názvom „The Commission welcomes the end of the negotiations for an Association Agreement with Andorra and San Marino“, ktorá je dostupná na webovom sídle Komisie na www.ec.europa.eu. ECB nemá k dispozícii znenie dohody o pridružení tak, ako bolo dohodnuté na úrovni vyjednávačov, hoci dohoda o pridružení je zdrojom navrhovaných zmien menových dohôd.
([5]) Pozri článok 11 menových dohôd.

označených ako relevantné pre uplatňovanie menových dohôd, bude veľmi odlišné od zloženia spoločných výborov zriadených menovými dohodami. Nepredpokladá sa, že by ECB bola oficiálnym členom podvýboru. Vzhľadom na význam navrhovaných zmien sa ECB domnieva, že by mala byť v súlade s doterajšou praxou plne zapojená do rokovaní v oblasti svojej pôsobnosti.

2. **Konkrétne pripomienky**

2.1. V dôvodovej správe k navrhovanému rozhodnutiu sa uvádza, že právne akty Únie v oblasti bankového a finančného práva a v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu uvedené v príslušnej prílohe k dohode o pridružení a „relevantné pre euro“ budú jasne v tomto zmysle označené, aby sa pri posudzovaní ich vykonávania v kontexte dohody o pridružení uskutočnilo posudzovanie aj na účely menových dohôd. Podľa dôvodovej správy majú útvary Komisie v úmysle pozvať svojich partnerov z ECB, aby sa pripojili k delegácii Komisie v Podvýbore pre finančné služby zriadenom na základe dohody o pridružení, keď bude rokovať o vykonávaní aktov Únie, ktoré sú relevantné aj pre uplatňovanie menových dohôd. ECB víta zámer Komisie pozvať ECB na zasadnutia podvýboru, ak je predmet rokovaní relevantný pre uplatňovanie menových dohôd. Navrhované rozhodnutie nešpecifikuje, ako by sa takáto účasť formalizovala a aký by bol štatút ECB na týchto zasadnutiach. ECB vychádza z toho, že by bola pozvaná na príslušné zasadnutia podvýboru ako pozorovateľ.

2.2. Podľa navrhovaného rozhodnutia má byť do menových dohôd vložené ustanovenie, na základe ktorého sa všetky nové akty týkajúce sa podskupiny právnych aktov Únie v oblasti bankového a finančného práva relevantných pre euro a všetky nové právne akty Únie týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí alebo financovaniu terorizmu stanú súčasťou príslušnej prílohy k dohode o pridružení výlučne vtedy, keď sa tieto právne akty Únie začnú uplatňovať na základe dohody o pridružení ([6]). V dôvodovej správe k navrhovanému rozhodnutiu sa uvádza, že pre pridružené štáty môžu rôzne časti protokolu o finančných službách k dohode o pridružení nadobudnúť účinnosť postupne. Kým sa teda právne akty Únie patriace do danej časti nezačnú uplatňovať podľa dohody o pridružení, príslušné acquis Únie by bolo naďalej začlenené do príloh k menovým dohodám a zohľadňovalo by sa v nich.

2.3. ECB poznamenáva, že medzi dátumom prijatia dohody o pridružení a dátumom, kedy pre pridružené štáty nadobudnú účinnosť častí protokolu o finančných službách, ktoré obsahujú právne akty Únie v oblasti bankového a finančného práva a v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, môže uplynúť značný čas. V záujme zabezpečenia právnej istoty by sa preto v príslušnom ustanovení menových dohôd ([7]) malo výslovne uviesť, že ak sa právny akt Únie, ktorý je súčasťou príslušného acquis Únie, prijme alebo zmení pred tým, ako sa začne uplatňovať podľa dohody o pridružení, doplní sa do príloh k menovým dohodám a prevedie sa do príslušnej prílohy k dohode o pridružení, keď sa začne uplatňovať podľa dohody o pridružení. Okrem toho nie je v navrhovanom rozhodnutí stanovený presný okamih, od ktorého sa budú právne akty Únie týkajúce sa danej časti protokolu o finančných službách považovať za uplatniteľné podľa dohody o pridružení. Je potrebné objasniť tento aspekt, aby sa zabezpečila právna istota, pokiaľ ide o časový rámec pre prenos zodpovedností z rámca menových dohôd do rámca dohody o pridružení.

([6]) Pozri článok 1 prvý odsek písm. e) navrhovaného rozhodnutia.

([7]) Ako sa uvádza v článku 1 prvom odseku písm. a) navrhovaného rozhodnutia.

2.4. V navrhovanom rozhodnutí sa stanovuje, že do menových dohôd by sa malo zahrnúť ustanovenie, ktorým by sa mali jasne označiť právne akty Únie v oblasti bankového a finančného práva relevantné pre euro, a všetky právne akty Únie týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí alebo financovaniu terorizmu, ktoré sú uvedené v dohode o pridružení, ale sú relevantné pre bezproblémové používanie a ochranu eura ([8]). To by umožnilo uskutočniť posúdenie vykonávania týchto aktov obidvomi pridruženými štátmi na základe dohody o pridružení na účely menových dohôd. ECB víta začlenenie takéhoto ustanovenia, keďže ide o kľúčové ustanovenie navrhovaného rozhodnutia na to, aby sa zabránilo duplicite medzi menovými dohodami a dohodou o pridružení. ECB zároveň poukazuje na nejasnosti, pokiaľ ide o vykonávanie tohto opatrenia. Zostáva nejasné, či sa má ustanovenie s rovnakým obsahom zahrnúť aj do dohody o pridružení a kto by rozhodol o označení právnych aktov Únie za relevantné pre uplatňovanie menových dohôd. ECB je pripravená podieľať sa na tejto úlohe. O označovaní by sa mohlo rozhodnúť napríklad na zasadnutiach podvýboru pre finančné služby zriadeného podľa dohody o pridružení. S cieľom zabezpečiť väčšiu právnu istotu ECB okrem toho navrhuje označiť príslušné právne akty Únie za „relevantné pre uplatňovanie menovej dohody“ namiesto toho, aby boli označené ako „relevantné pre euro“ alebo „relevantné pre bezproblémové používanie a ochranu eura“.

2.5. ECB okrem toho navrhuje, aby sa v tom istom ustanovení stanovilo, že po zasadnutiach o stave vykonávania právnych aktov Únie uvedených v príslušnej prílohe k dohode o pridružení a označených ako relevantné pre uplatňovanie menových dohôd, sa príslušnému spoločnému výboru zriadenému menovými dohodami poskytne „implementačná tabuľka“. Bez toho existuje riziko, že označenie niektorých právnych aktov Únie relevantných pre uplatňovanie menových dohôd, ako aj vyhlásenie, že posúdenie vykonávania týchto právnych aktov v rámci dohody o pridružení sa vykoná súčasne na účely menových dohôd, nebude mať žiaden význam. Spoločné výbory zriadené menovými dohodami budú musieť byť riadne informované o stave vykonávania príslušných právnych aktov Únie s cieľom určiť, či má vplyv na uplatňovanie menových dohôd. ECB vychádza z toho, že podobné ustanovenie bude zahrnuté do dohody o pridružení.

2.6. V navrhovanom rozhodnutí sa navrhuje vložiť do menových dohôd ustanovenie, ktorým sa stanoví, že podskupina právnych aktov Únie v oblasti bankového a finančného práva relevantných pre euro a všetkých nových právnych aktov Únie týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí alebo financovaniu terorizmu, ktoré sa stali súčasťou dohody o pridružení, by sa automaticky začlenila do príloh k menovým dohodám, ak sa dohoda o pridružení čiastočne alebo úplne pozastaví alebo ak sa vypovie ([9]). Pre úplnosť ECB navrhuje uviesť, že súčasťou tohto procesu by bolo aj posúdenie vykonávania príslušných právnych aktov Únie, ktoré by sa uskutočnilo v rámci menových dohôd.

2.7. ECB víta, že v navrhovanom rozhodnutí sa navrhuje vložiť do menových dohôd ustanovenie, ktoré by zabezpečilo, že právne akty Únie menovej povahy sa budú naďalej riadiť výlučne menovými dohodami ([10]). Ako je vysvetlené v dôvodovej správe k navrhovanému rozhodnutiu, právne akty menovej povahy zahŕňajú právne predpisy v oblasti bankoviek a mincí, podvodov a falšovania, štatistického vykazovania ECB a akty podľa článku 133 zmluvy. Zahŕňajú teda okrem iného všetky právne akty prijaté ECB, ktoré sú uvedené v prílohách k menovým dohodám.

([8]) Pozri článok 1 prvý odsek písm. c) navrhovaného rozhodnutia.
([9]) Pozri článok 1 prvý odsek písm. d) navrhovaného rozhodnutia.
([10]) Pozri článok 1 prvý odsek písm. e) navrhovaného rozhodnutia.

2.8. Napokon sa v navrhovanom rozhodnutí stanovuje, že Komisia samotná je splnomocnená rokovať o zmene menových dohôd s Andorrou a San Marínom a podpísať ju ([11]). ECB poznamenáva, že takáto úprava sa odchyľuje od doterajšej praxe, pri ktorej bola ECB plne zapojená do rokovania o menových dohodách v oblasti svojej pôsobnosti ([12]). Okrem toho zmenu menových dohôd, o ktorých sa má podľa navrhovaného rozhodnutia rokovať s Andorrou a San Marínom, nemožno považovať len za malú a technickú zmenu. Ako sa uvádza v odseku 1.3 tohto stanoviska, navrhovaná zmena má významné dôsledky pre rámec menových dohôd, najmä pre úlohu spoločných výborov zriadených menovými dohodami. V navrhovanom rozhodnutí by sa preto malo stanoviť, že ECB bude v súlade s doterajšou praxou plne zapojená do rokovaní v oblasti svojej pôsobnosti.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu navrhovaného rozhodnutia, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webových stránkach EUR-Lex.

Vo Frankfurte nad Mohanom 15. mája 2024

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([11]) Pozri článok 2 navrhovaného rozhodnutia.

([12]) Pozri článok 7 rozhodnutia Rady 1999/97/ES (Ú. v. ES L 30, 4.2.1999, s. 33); článok 7 rozhodnutia Rady 2004/548/ES z 11. mája 2004 o pozícii, ktorá sa má prijať spoločenstvom vzhľadom na dohodu týkajúcu sa menových vzťahov s Andorrským kniežatstvom (Ú. v. EÚ L 244, 16.7.2004, s. 47) a článok 3 rozhodnutia Rady 2009/904/ES z 26. novembra 2009 o stanovisku, ktoré má Európske spoločenstvo zastávať v súvislosti s opätovným prerokovaním menovej dohody so Sanmarínskou republikou (Ú. v. EÚ L 322, 9.12.2009, s. 12).